

Sygn. akt X Ga 95/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 sierpnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy

w składzie

o.o.1.Przewodniczący Sędzia SO Iwona Wańczura

o.o.2. Sędzia SO Barbara Przybyła (spr.)

Sędzia SR (del.) Rafał Baranek

Protokolant Grzegorz Kaczmarczyk

po rozpoznaniu w dniu 26 sierpnia 2016r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w K.

przeciwko R. M. i J. G.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez powódkę

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 15 grudnia 2015r.

sygn. akt VII GC 1788/14

1. oddala apelację;

2. zasądza od powódki (...) Spółki Akcyjnej w K. na rzecz pozwanego J. G. kwotę 2.400 (dwa tysiące czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów w postępowaniu odwoławczym.

SSO Barbara Przybyła SSO Iwona Wańczura SSR (del.) Rafał Baranek

X Ga 95/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem sąd pierwszej instancji oddalił powództwo o zapłatę kwoty 21 134,87zł, której powód dochodził tytułem wynagrodzenia, w związku zawartą z pozwanymi umową o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej.

Sąd, oddalając powództwo ustalił, iż strony zawarły w dniu 17 kwietnia 2009r. umowę o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej do budynku usługowego na nieruchomości położonej w R., o docelowej mocy przyłączeniowej 155kW. Termin zgłoszenia gotowości instalacji do odbioru strony ustaliły na 15 marca 2010r. a termin przyłączenia wstępnie do dnia 30 marca 2010r. Strony nie podpisały aneksów do umowy, a powód nie informował pozwanych o

przesunięciu terminu wykonania przyłącza. . Pozwani planowali dopiero inwestycję, lecz ich pozwolenie na budowę zostało oprotestowane przez mieszkańców. W konsekwencji do budowy budynku nie doszło i nie została wykonana część wewnętrzna instalacji, której wykonanie należało do pozwanych.

W dniu 22 stycznia 2010r. pozwani wnieśli przedsiębiorstwo do spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...).

W dniu 25 kwietnia 2012r. powódka sporządziła jednostronny protokół odbioru technicznego przyłącza, w części obejmującej urządzenia stanowiące własność zakładu elektroenergetycznego. Część pozwanych nie była wykonana i dlatego nie było wymagane przekazanie kluczy do skrzynki.

W dniu 26 kwietnia 2012r. powódka obciążyła pozwanych fakturą VAT na kwotę 21 134,87zł. i poinformowała pozwanych o zakończeniu budowy zamówionego przyłącza. Pismem z dnia 27 sierpnia 2013r. wezwała pozwanych do zapłaty zadłużenia w kwocie 34 323,85zł .

W tym zakresie należy dodać , że w piśmie zawarto adnotacje , iż żądanie wynosi kwotę 34 323,85zł „według zestawienia na odwrocie” – jednakże tego zestawienia powód nie przedstawił.

Pismem z dnia 23 lutego 2015r. pozwany J. G. złożył powódce oświadczenia o potrąceniu wzajemnych należności. Do potrącenia zgłosił wierzytelność w kwocie 37 831,42zł z tytułu kary umownej za opóźnienie w wykonaniu umowy.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym sąd pierwszej instancji wskazał, że zawarta umowa została uregulowana w art. 7 ustawy prawo energetyczne.

Za bezskuteczne uznał sąd podnoszone w toku postępowania zarzuty pozwanych co do nieważności umowy. Za nieuzasadniony sąd uznał zarzut wygaśnięcia umowy wskutek przeniesienia własności nieruchomości wskazując, iż zawarta umowa rodziła skutek obligacyjny, dla którego bez znaczenia pozostawało prawo własności nieruchomości. Przepisy art. 7 ust. 1i 12 nie wymagają od podmiotu przyłączanego, aby był właścicielem nieruchomości.

Sąd wskazał, że przedmiot umowy nie został zrealizowany, bowiem nie doszło do przyłączenia do sieci elektroenergetycznej przedsiębiorstwa elektroenergetycznego budynku usługowego. Opłata, której powód dochodzi jest opłatą za przyłączenie co wynika umowy i treści faktury.

Nie zaistniały przesłanki uzasadniające wystawienie faktury i żądanie zapłaty za przyłączenie. Skoro instalacja wewnętrzna nie została wykonana, nie doszło do jej odbioru a konsekwencji nie było podstaw do zawarcia umowy o świadczenie usług. Strony w umowie nie przewidziały wynagrodzenia za wykonanie przyłącza lecz opłatę za przyłączenie (§5 umowy). Wykonie przyłącza przez powoda stanowiło jedynie jeden z wielu obowiązków umownych. Powódka nie wykazała, aby zaistniały przesłanki do obciążenia pozwanych opłatą za przyłączenie, w sytuacji, gdy żadna ze stron nie wykonała wszystkich obowiązków umownych.

Powód w apelacji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa ewentualnie jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania z uwagi na nieprzeprowadzenie postępowania dowodowego w całości.

Powód zarzucił:

- naruszenie art. 65 k.c. w związku z art. 233§1 kpc poprzez dokonanie błędnej wykładni zapisów umowy i wyciągnięcie nieznajdujących uzasadnienia wniosków, że powodowi nie przysługuje wymagalne roszczenie o zapłatę opłaty przyłączeniowej, bezzasadne przyjęcie, że skutki niewykonania instalacji wewnętrznych przez pozwanych powinien ponieść powód, i to on ponosi ryzyko gospodarcze niewykonania przez pozwanych instalacji wewnętrznych, bezzasadne przyjęcie, że obowiązek opłaty za przyłączenie następuje dopiero po dokonaniu fizycznego przyłączenia do sieci – bez względu na okoliczności, bezzasadne przyjęcie, że możliwość żądania opłaty przyłączeniowej jest uzależniona od zawarcia przez strony umowy o dystrybucję energii elektrycznej, podczas gdy ta ostatnia umowa jest umową odrębną od umowy przyłączeniowej;

- naruszenie art. 7 ust. 8 pkt 2 ustawy energetyczne poprzez błędne uznanie, że opłata przyłączeniowa należy się wyłącznie w przypadku fizycznego przyłączenia do sieci.

Powód zarzucił, że sąd bezzasadnie wskazał, że powód nie wykonał wszystkich pozostałych warunków umowy, bez podania jakie to obowiązki i na czym miałyby polegać.

Zarzucił także, że sąd bezpodstawnie pominął zapisy umowy wskazujące, iż warunkiem fizycznego przyłączenia pozwanych do sieci było wykonanie czynności przez pozwanych, za które pozwani byli odpowiedzialni i skutki ich niewykonania powinni ponosić pozwani a zapłata wynagrodzenia miała nastąpić w ciągu 28 dni od daty od dnia wybudowania przyłącza. Zarzucił, że pozwany przysługiwało prawo odstąpienia od umowy, z czego nie skorzystali. Ponadto zgodnie z §10 ust.2 umowy nawet w przypadku odstąpienia od umowy pozwani byliby obowiązani do zapłaty opłaty przyłączeniowej, bowiem nie miał miejsca wyjątek przewidziany w §10 ust. 4 umowy.

Rozpoznając apelację sąd dokonał ponownej oceny zebranych dowodów i zważył, co następuje.

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie, choć sąd odwoławczy nie w pełni podzieliła dokonaną przez sąd ocenę umowy i zakres obowiązków umownych stron.

Odnosząc się do zarzutów apelacji do obowiązków pozwanego w związku z zawartą umową należało, obok przyłączenia do sieci elektroenergetycznej budynku usługowego położonego w R. przy ulicy (...) (§ 1.1 umowy):

- (§3) wybór wykonawców prac projektowych i robót budowlano montażowych na budowę zasilania zgodnie z ustępem 1 punkt 4a. załącznika do umowy tj. zgodnie z warunkami przyłączenia, który strony uczyniły integralną częścią umowy

- (§3 ust.2) zlecenie wykonania dokumentacji techniczno - budowlanej na budowę przyłącza, w terminie 30 dni od daty podpisania umowy - tj. od dnia 17.04.2009r.

- (§3 ust.4) zlecenie wykonania robót budowlano- montażowych w terminie 30 dni od daty uzyskania dokumentacji techniczno budowlanej a w razie potrzeby, także pozwolenia na budowę.

Warunki przyłączenia, jakkolwiek były dokumentem wydanym przez przedsiębiorstwo energetyczne, to na podstawie §3 ust.1 i 4 dokument ten określał także zakres prac budowlano- montażowych (w punkcie 4a) zakres prac powoda.

Z treści tego załącznika nie wynikało, aby utrata ważności warunków przyłączenia dotyczyła wyłącznie podmiotu przyłączanego skoro określały one także zakres prac powoda.

Powód miał obowiązek zlecenia wykonania robót budowlano montażowych obejmujących budowę zasilania zgodnie z ust. I pkt 4 lit. a warunków przyłączenia (§3 ust. 1 i 4 umowy) i wykonania przyłącza określonego w ust. I pkt 4 lit. a warunków przyłączenia przed upływem terminu ważności - zgodnie z treścią warunków przyłączenia.

Tak więc zawarta umowa zawierała szereg obowiązków powoda , których wykonanie w terminie miało wpływ na to czy powód wykona swoje prace w terminie określonym w §3 ust. 6 umowy tj. do dnia 30.03. 2010r.

Przy ocenie tego jakie znaczenie ma przystąpienie do terminowego podejmowania działań przez przedsiębiorstwo energetyczne, istotne znaczenie ma specyfika i okoliczności zawarcia umowy o przyłączenie a także wskazane w umowie terminy wykonania poszczególnych etapów prac i termin wykonania umowy. .

Pismem z dnia 11 października 2010r. a ztem znacznie po terminach określonych w umowie (pismo k. 46). powód poinformował pozwanego, iż posiada dokumentację techniczną z niezbędnymi uzgodnieniami i oczekuje na pozwolenie na budowę. Tymczasem umowa była zwarta 17 kwietnia 2009r . i przywidywała zakończenie prac do 30 marca 2010r.

Powód zwrócił się do pozwanego o podpisanie aneksu do umowy, wskazywał, że opóźnienie było spowodowane czynnikami zewnętrznymi i zadeklarował dołożenie maksymalnych starań aby przyspieszyć realizację zadania.

Pierwsze zadanie powoda w ramach wykonywania umowy obejmowało zlecenie wykonania dokumentacji technicznej w ciągu 30 dni od daty zawarcia umowy. Brak w sprawie dowodów, że powód w ogóle zlecił sporządzenie tej dokumentacji w dacie przewidzianej umową tj. do dnia 17 maja 2014r.

W proponowanym aneksie powód wskazał datę przyłączenia na dzień 30.03.2011r. Pozwany nie podpisał aneksu. Po tym piśmie powód wysłał jeszcze jeden aneks do umowy w którym termin przyłączenia usiłował przesunąć na dzień 15.12. 2012r.

Trudno wymagać od podmiotu przyłączanego, żeby rozpoczął inwestycję na nieruchomości, co której wprawdzie zawarł umowę o przyłączenie lecz po niemal półtora rok od daty podpisania umowy przedsiębiorstwo energetyczne informuje, że nie posiada prawomocnego pozwolenia na budowę. Poza sporem jest, iż pozwany nie podpisał proponowanego aneksu, od stycznia 2010r. nie był już właścicielem nieruchomości na której dotyczyła umowa o przyłączenie. Nie posiadając tytułu prawnego do nieruchomości, nie mogły zatem zawrzeć umowy świadczenie usług dystrybucji, co wynikało z §7 ust.4 umowy.

W takiej sytuacji także powód nie był już zobowiązany do zawarcia umowy. Faktem jest, że ani powód ani pozwany nie odstąpili od umowy.

Pozwani nie podpisali kolejnego aneksu w którym powód proponował ustalenie terminu wykonania prac na 15 grudnia 2012r. Mimo to powódka przystąpiła do prac, które zakończyła w dniu 25 kwietnia 2012r. tj. ponad dwa lata po terminie wskazanym w umowie.

Zgodnie z paragrafem 1 ustęp 2 umowy przyłączenie do sieci miało się odbyć na zasadach określonych warunkach przyłączenia z 5 marca 2009 r. stanowiącego załącznik nr1 do umowy.

Zgodnie z punktem IV.3 warunków przyłączenia z 5 marca 2009 traciły one moc po upływie dwóch lat od daty ich wystawienia jeśli w tym czasie nie zostanie zrealizowany układ zasilania na podstawie umowy o przyłączenie i nie zostanie zawarta umowa o sprzedaż energii elektrycznej świadczenie usług przesyłowych na przyszłe okresy lub nie został złożony i pozytywnie załatwiony wniosek o przedłużenie terminu ich ważności. Zatem warunki przyłączenia straciły ważność w dniu 5 marca 2011 r. W sprawie nie budzi wątpliwości to, że powód 11 października 2010 r. powód posiadał jedynie dokumentację techniczną i niezbędne uzgodnienia i oczekiwał na pozwolenie na budowę. (Wedle twierdzeń zawartych w piśmie z 11 października 2010 r. Karta 46).

Poza sporem jest to że pozwani nie wyrazili zgody na takie przedłużenie, i że w tym czasie powód nie przystąpił do wykonania prac o których mowa w punkcie I. 4 warunków przyłączenia.

Warunki przyłączenia określały nie tylko obowiązki pozwanych ale także zakres prac powoda i stanowiły integralną część umowy. Powód nie wykazał aby doszło do przedłużenia ich ważności.

Skoro powód powołuje się na prawidłowe wykonanie przez siebie umowy w świetle zapisu ust. 7 §3 winien wykazać kiedy ustąpiły przyczyny uzasadniające opóźnienia powoda i że doszło do przedłużenia ważności warunków przyłączenia, tych okoliczności powód nie wykazał.

Strony w umowie przewidziały formę pisemną dla zmiany umowy. W dacie przewidzianej dla zakończenia umowy, wstępnie ustalonej na 30 marca 2010 r. powód nie posiadał jeszcze dokumentacji technicznej. Wskazuje na to treść pisma 11 października 2010 r. strony nie zawarły także przewidzianego w paragrafie jedenastym ustęp dwa aneksu formie pisemnej. Mimo to przystąpił do wykonywania „swojej” części instalacji.

Przed wykonaniem obowiązków przez powoda polegających na wykonaniu obowiązków określonych w punkcie I .4 warunków przyłączenia pozwani utracili tytuł prawny do nieruchomości.

Sąd nie podziela stanowiska sądu pierwszej instancji, iż brak faktycznego podłączenia z instalacją podmiotu przyłączanego uniemożliwia, co do zasady, uznanie umowy za wykonaną.

Zgodnie bowiem z artykułem 7 ustęp 8¹ ustawy prawo energetyczne przez realizację przyłącza urządzeń i instalacji lub sieci do sieci elektroenergetycznej rozumie się budowę odcinka lub elementu sieci służącego do połączenia urządzeń i instalacji lub sieci podmiotu ubiegającego się o ich przyłączenie do sieci elektroenergetycznej z pozostałą częścią sieci. Stąd w tym zakresie na powodzie spoczywał jednak ciężar wykazania, że wykonał przyłączy zgodnie z umową. Tymczasem postępowanie dowodowe wykazało, że warunki przyłączenia straciły ważność w dniu 6 marca 2011r. i do tego obowiązki powoda nie były wykonane. Powód wykonał zatem przyłączy nie posiadając ważnych warunków przyłączenia, a te stanowiły inegregalną część zawartej umowy.

Zgodnie z artykułem 7 ustęp 8(i) ustawy prawo energetyczne warunki przyłączenia są ważne dwa lata od ich doręczenia. W okresie ważności warunki przyłączenia stanowią warunkowe zobowiązanie przedsiębiorstwa energetycznego do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci energetycznej.

Taka umowa została zwarta, jednakże przedsiębiorstwo energetyczne okresie ich ważności nie wykonało swojej części obowiązków, nie wykazało nawet aby w tym czasie uzyskało prawomocne pozwolenie na budowę.

Podnoszone w toku procesu zarzuty powoda, że pozwani nie wykonali obowiązków określonych w paragrafie 3 ustęp 6 pkt. 1 do 3 są o tyle nieuzasadnione, że wówczas to jest do dnia 30 marca 2010. to powód nie wykonał należących do niego obowiązków wykonania robot montażowych ani nawet nie wykonał dokumentacji technicznej.

W sprawie nie budzi wątpliwości to, że żadna ze stron nie wykonała swoich obowiązków w terminie przewidzianym umową i żadna ze stron od umowy nie odstąpiła na podstawie paragrafu 9 i 10 umowy. Jednakże brak podstaw do uznania, że powód może domagać się wynagrodzenia za przyłączy wykonane w oparciu o nieważne warunki przyłączeniowe, a ten zapis w warunkach przyłączenia stroni uczyniły częścią umowy.

Przepis art. 7 ust. 2 ustawy prawo energetyczne zawiera istotne elementy umowy o przyłączenia. Należą do nich nie tylko termin przyłączenia ale także okres obowiązywania umowy.

Przedsiębiorstwo energetyczne zgodnie z art. 7 ust.1 ustawy prawo energetyczne jest obowiązane do zawarcia umowy o przyłączenie.

Zwarta umowa nie może być jednak umową blankietową, w tym sensie, że przedsiębiorstwo energetyczne wprawdzie formalnie podpisze umowę przyłączeniową i zgodnie z §7 ust. 2 zawrze w niej minimalne wymagania określone tym przepisem (w tym termin realizacji , ale następnie wykonywanie tej umowy , w tym wykonie prac poprzedzających budowę przyłącza, będzie wykonywało w sposób dowolny, niezależnie od ustalonych terminów, czyniąc z umowy terminowej – umowę o nieokreślonym czasie trwania jeśli chodzi o obowiązku przedsiębiorstwa energetycznego i to pomimo korzystnego dla tego przedsiębiorstwa art. 7 ustęp 8¹ ustawy prawo energetyczne.

Przyjęcie w takiej sytuacji, iż to podmiot przyłączany winien korzystać z uprawnień do odstąpienia od umowy a przedsiębiorstwo energetyczne może dochodzić wynagrodzenia, bez względu na to czy wykonało przyłączy w zgodzie w warunkami przyłączenia, w tym terminem ich ważności nie znajduje uzasadnienia. W przeciwnym wypadku podmioty przyłączane nie byłyby w stanie racjonalnie i planowo podejmować decyzji dotyczących inwestycji na nieruchomościach podłączanych

Wskazane wyżej okoliczności czynią apelację powoda bezzasadną i związku z tym podlegającą oddaleniu z mocy art. 385 K.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego sąd orzekł po myśli art. 98 kpc.

Nas koszty procesu złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika zgodnie z §2 pkt 5) w związku z §10 ust. 1 rozporządzenia Ministra sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

SSO Barbara Przybyła SSO Iwona Wańczura SSR (del.) Rafał Baranek